

identiteitsvragen opzij schuift ten faveure van het streven naar kwaliteitsbevordering. De gehanteerde brede invalshoek garandeert bovendien een brede mix van zowel artiesten (beginners, bijna erkende en gereputeerde kunstenaars) als artistieke visies. Dans in Kortrijk committeert zich als werkplaats wel degelijk aan 'de dans', maar dan wel in de breedste zin van het woord: naast dansdans ook performance, naast sterk experimenteel onderzoek ook gewoonweg 'mooi werk'. Dat wijst helemaal niet op een gebrek aan artistiek profiel, het is gewoonweg de enige juiste instelling bij het bestieren van een werkplaats.

Bij het voorlopige verhaal van Dans in Kortrijk passen minstens twee meer algemene bedenkingen, zeker in het licht van de eerder gemaakte kanttekeningen. Primo, dat verhaal is er ook een van 'de juiste man die op het juiste moment op de juiste plaats de juiste dingen doet'. Daarmee stoten we overigens op een cardinale, al te weinig gethematiseerde kwestie: geen dynamisch cultuurbeleid zonder een proactief personeelsbeleid. In Vlaanderen, maar in de omringende landen is het vaak niet anders, wil het op dat vlak nogal eens mislopen (en dan niet alleen omwille van een nog altijd reële politisering van het culturele veld). De volzin van daarnet houdt echter ook in dat het Kortrijkse model verre van alleenzalmakend is. Binnen andere contexten, zoals bijvoorbeeld de Antwerpse of de Brusselse, zijn allicht ook andere accenten nodig en wenselijk (en die zal iemand als Barbara Van Lindt in de Beweging ongetwijfeld leggen, onder meer vanwege haar affiniteit met het theater, haar reflexieve instelling en de in het Amsterdamse Gasthuis opgedane ervaring). Toch kan men zich best wél spiegelen aan de netwerkvisie die Dans in Kortrijk erop nahoudt: pro een mix van soorten artiesten, pro internationale kruisbestuivingen, en dus vooral geen danswerkplaats voor lokale beginnelingen of, in een ander register, nog een zwaar presentatieplatform méér.

Paradoxaal genoeg, en meteen ook opnieuw aanknopend bij de initieel gememoreerde belofte van minister Anciaux, heeft vooral Brussel een werkplaats nodig met een sterke internationale inbedding, liefst ook met een artistiek directeur die voorheen geen banden met de Brusselse context had. Het Brusselse danslandschap dreigt immers gedurig naar binnen te keren en te 'provincialiseren'. De aanwezigheid van een niet onbelangrijk contingent van (aankomende) dansers en choreografen uit zowat alle hoeken van de wereld zorgt dan mis-

schien wel voor een kosmopolitische indruk en mondiale sfeer, maar er is ternauwernood sprake van intensieve internationale uitwisselingen. 'Kosmopolitisch lokalisme': het blijft ook in Brussel een teer artistiek zeer. Ook daarom zou een danswerkplaats die als halvelings verlengstuk van P.A.R.T.S. fungeert, en dat los van de moeilijk te overschatten verdiensten van de school van A.T. De Keersmaeker, zowat het slechtst denkbare zijn dat de Brusselse dansbio-top in de nabije toekomst kan overkomen.

Mijn tweede en laatste kanttekening betreft de lokale en regionale inbedding van een organisatie als Dans in Kortrijk (ze laat mij tevens toe om een op het eerste gezicht misschien 'pro globalisering' getint betoog drastisch te nuanceren). Ook op die niveaus opereert Dans in Kortrijk wel degelijk als een 'actant', in de eerste plaats uiteraard door het leggen van verbindingen met andere Vlaamse dansorganisaties. Het associatiewerk begint echter ook van langsom meer een transversaal en interdisciplinair karakter aan te nemen, bijvoorbeeld via de samenwerking met de voor najaar 2002 geplande openingseditie van Beeldenstorm. Deze plaatselijke associaties – en dat is het cruciale punt bij netwerkvorming – genereren op hun beurt effecten: er is ondertussen een eerste aanzet gegeven om het Buda-eiland rond de Tactoren verder uit te bouwen in de richting van een synergetische (werk)plek voor jeugdcultuur, multimedia en podiumkunst. Dat vraagt, jawel, om stenen & gebouwen, maar die liggen dan wel van meet af aan ingebed in een lokaal netwerk van deels internationale netwerken. Ook dat is 'actantenpolitiek': de eigen organisatie beschouwen als een zowel lokale als bovenregionale interface – als een potentieel knooppunt waar een zowel plaatselijke als internationale input nu eens samenkomt, dan weer langs elkaar heen scheert, en een derde keer gewoonweg tegen elkaar opbotst (en ook dat is 'culturele hybridisering': genres of disciplines die elkaar wederzijds irriteren).

Hoe anders Brussel, de stad waar het in deze bijdrage om is begonnen. Er zijn hier – ik schrijf deze tekst in de hoofdstad van zowel Vlaanderen als België – vele 'glokale' netwerken op het niveau van individuele instellingen. Ze staan goeddeels naast elkaar, ook al eten de betrokken organisaties alle uit dezelfde Vlaams ruif. Kunstenfestival, Beursschouwburg, Kaaitheater, Bronks, bottelarij,...: van overleg of samenspraak is nauwelijks sprake, laat staan van uitwisselingen, kruisbestuivingen, complementaire programmering,... - kortom, netwerkvor-

ming. Een Brusselse werkplaats zou de rol van 'verbinder' kunnen gaan spelen in het onwaarschijnlijk sterk gefragmenteerde Vlaams-Brusselse culturele landschap. Natuurlijk kan zowat eender welke andere instelling die rol van 'actant' opnemen. Waarom is dat nog niet gebeurd? Waarom gebeurt het niet?

Ja, Brussel heeft een liefst breed ingevulde werkplaats gericht op dans en performance. Maar deze stad heeft bijvoorbeeld ook behoefte aan liefst alweer sterk geïnternationaliseerde werkplekken voor video- of muzikmakers (en ook die zijn er bij bosjes). Wat is dan *prioritair*? Een danswerkplaats in de huidige BSBbis? Misschien toch eerst en vooral meer overleg en een plaatselijke netwerkvorming die de bestaande internationale contacten inzet met het oog op wederzijdse versterking – en dan zien we wel verder. Wat mij betreft mag de belofte van minister Anciaux dus nog wel even een belofte blijven: liever een dringende aanmaning om in Vlaams-cultureel Brussel nu eens eindelijk komaf te maken met de idee van 'eigen huis eerst, en het huis op kosten van de overheid'.